

Onderwijs in tijden van Corona

En daar zit je dan op donderdagmorgen 12 maart 2020. Op het gemeentehuis van Breda. Kamer van de burgemeester. Met burgemeester, wethouder Onderwijs, collega bestuurder Primair Onderwijs en collega Kinderopvang en ambtenaar. Om de scenario's door te nemen die mogelijk zijn bij verdere opschaling inzake de Corona-crisis en nieuwe maatregelen die afgeroepen worden. Best bijzonder. Het is geen crisisoefening, het is realiteit. Maar een realiteit die in weinig crisisoefeningen is getest.

We zijn twee weken aan de slag sinds de voorjaarsvakantie. Een bizarre periode. Nadat de eerste coronabesmetting op 27 februari bij een man in Loon op Zand is geconstateerd, is het snel gegaan. In het laatste weekend van die vakantie stellen we als SKVOB e.o. een brief op voor het personeel, leerlingen en ouders waarin we aangeven dat we de maatregelen van het RIVM volgen (personen die uit de risicogebieden komen en hoesten, koorts of verkoudheidsklachten hebben moeten contact zoeken met de huisarts), dat we nog niet weten hoe we het verder gaat met de excursies en buitenlandse reizen en dat de examens nog ver weg zijn. Vanzelfsprekend zorgen we voor een veilige leer- en werkomgeving.

Chefsache

Iets minder dan een week later komen er nieuwe maatregelen en adviezen. En waar het op 1 maart nog een kwestie was van de vakminister Bruno Bruins en Jaap van Dissel van het RIVM, is het nu *chefsache*: Rutte zelf doet de persconferentie. En dan komen er ook speciale maatregelen voor Noord-Brabant. In onze regio zijn meerdere besmettingshaarden. Bij klachten van beginnende neusverkoudheid, hoesten of koorts is het advies om thuis te blijven.

Op maandagmorgen zit het RDO bij elkaar. Voor corona-overleg. Aan het advies (het blijven nog steeds adviezen) om thuis te blijven bij lichte verschijnselen is goed gehoor gegeven. Tussen de 5 en 10% van de collega's is afwezig, rond de 25% van de leerlingen is niet op school. Veel vragen van ouders wat te doen. Wij bespreken wat we gaan doen met de buitenlandse reizen en met de excursies in de rest van deze maand en in april of nog later in het jaar. De Romereis van het Juvenaat kan op dat moment nog verplaatst worden naar het najaar. Enkele uitwisselingen gaan niet door. Een excursie naar het Europees parlement wordt afgezegd.

Op dinsdag 10 maart een nieuwe persconferentie van de premier en het RIVM. We mogen geen handen meer schudden. Werkgevers wordt gevraagd thuiswerken zoveel mogelijk te faciliteren. Aansluitend komen de voorzitters van de drie Brabantse veiligheidsregio's met een persconferentie: voor Brabant is de oproep om een week lang aan 'sociale onthouding' te doen. Maar waar iedereen misschien wel had verwacht dat de scholen dicht zouden gaan, blijven die open. Sterker, aan de basisscholen wordt gevraagd zo min mogelijk kinderen naar huis te sturen, zodat ouders met werk in de vitale beroepen (zorg, politie) aan het werk kunnen blijven. Letterlijk wordt gezegd: liever opvang dan onderwijs.

Ongekend snel

Nu ik dit schrijf, realiseer ik me dat het ongekend snel is gegaan. Zeker de afgelopen week. Ik kan de persconferenties al niet meer exact reconstrueren. Ondertussen is er aanstaande maandag overleg tussen bestuurders uit het VO in Brabant om te komen tot een gezamenlijk standpunt en mogelijke aanpak als het gaat om het open blijven van de scholen, de gezondheid van onze medewerkers en in het bijzonder hoe we omgaan met de voorbereiding van de examenleerlingen, de afronding van examenprogramma's en het CE. De Inspectie heeft opgeroepen tot coullance, maar is nog niet gekomen met voorstellen.

Ongekend

Ondertussen is er op de sociale media veel onbegrip over het niet sluiten van de scholen. Zeker binnen het onderwijs is het gevoel dat de BV Nederland voorrang krijgt boven de gezondheid van medewerkers in het onderwijs. Ik zie dat niet zo. Wat ik na minder dan twee weken constateer is dat we wereldwijd in een ongekeerde situatie terecht zijn gekomen, waarbij de samenleving langzaam tot stilstand lijkt te komen (in België gaat de horeca tot 1 april dicht!). Zeker in het westen hebben we deze ervaring niet.

De afgelopen week is ons onderwijs al lang onder druk gekomen. Lesgeven aan halve klassen. Docenten die normaal zouden werken, maar nu uit voorzorg thuis zitten. Toetsen die uitgesteld worden. Programma's die op de één of andere manier ingehaald moeten worden door een groot aantal leerlingen op een nog onbekend moment. Onzekerheid over hoe lang dit allemaal nog duurt.

Ondergeschikt

Eén ding zie ik ondertussen wel. We zijn in een situatie beland waarbij onderwijs ondergeschikt is geraakt aan opvang. Ik weet niet of de scholen open blijven, maar ik volg wel het RIVM in deze en geloof dat jongeren onder de 20 jaar minder risico lopen. Ik worstel ook met het verbod op bijeenkomsten boven de 100 personen, de oproep tot sociale onthouding en daar tegenover het open blijven van scholen waar nog altijd meer dan 500 tot 1000 leerlingen lopen en al gauw meer dan 100 m/v personeel.

Maar ik weet wel dat we voor een uitzonderlijke situatie staan, die om uitzonderlijke maatregelen vraagt en waar we allemaal iets anders doen dan we een paar dagen geleden dachten. Ik weet ook dat wij in het onderwijs een wezenlijke rol spelen binnen het gaande houden van onze samenleving op dit moment. Zware woorden, maar niet minder waar. Ik vind het niet de tijd om publiekelijk te debatteren over dat wij weer het probleem van de samenleving mogen oplossen. Het is een tijd van gezamenlijk de schouders eronder. Thuis of op school. We gaan dit oplossen. Veel is daarin nog onduidelijk, nieuwe maatregelen en adviezen gaan volgen. Ook over de examens en de rest van het programma.

Voor nu wens ik iedereen veel wijsheid, rust en gezondheid toe. En daarbij wil ik gezegd hebben dat ik groot respect heb voor ieder van jullie: OP, OOP, op het werk of thuis. Wij leveren onze bijdrage naar maximaal kunnen. We houden onze scholen open, leerlingen zijn welkom, we maken er wat van. Chapeau.

Berend Buddingh'
Voorzitter College van Bestuur SKVOB e.o.